

вания през 1920, 1930, 1941, 1949, 1960, 1970, 1980, 1990 и 2001 г. При някои е наблюдавана етническата принадлежност (1941, 1980, 1990, 2001), а при всички - майчиният език. При преброяването през 2001 г. въпросите са разширени по следния начин: 1) националност (*nemzetiség*); 2) народностна културна принадлежност (*nemeti kulturális értékéhez kötődés*); 3) майчин език (*anyanyelv*); 4) език на семейно и приятелско общуване (*családi, baráti közösségeben használt nyelv*). В преброителната карта са отбелязани 13 малцинствени групи: българи, цигани, гърци, хървати, поляци, немци, арменци, румънци, сърби, словаци, словенци, руснаци, украинци. Предвидена е и група "други и неопределени". През 1990 г. групите са били само седем (цигани, хървати, немци, румънци, сърби, словаци, словенци). При въпроса за езика при циганите има възможност за посочване на три отговора: рома, беас и романи.

Прави впечатление, че неотговорилите на въпросите за етническата принадлежност и езика са значително - както по абсолютен брой, така и относително. На първия въпрос не са отговорили 570 537 лица, или 5.6%, на втория - съответно 628 328, или 6.2%, на третия - 541 106, или 5.3%, на четвъртия - 558 246, или 5.5% от населението (*Népszámlálás 2001...*, 2002). Изглежда вторият въпрос е затруднил най-много преброяваните. При този въпрос са отбелязани и най-много лица, дали по два и три отговора.

Чехия. До Първата световна война страната е част от Австро-Унгария. След това е част от Чехословакия. В рамките на последната са извършени преброявания през 1921, 1930, 1950, 1961, 1970, 1980 и 1991 г. Като самостоятелна държава има преброяване през 2001 г.

През 1921 г. е наблюдаван само майчиният език, а при всички следващи преброявания - етническата принадлежност. През 1950 и 1961 г. въпросът за народността е формулиран по следния начин: "Народност - принадлежност към нация с културна и трудова общност, с която преброяваният е вътрешно свързан и към която се причислява." През 1970 и 1980 г. въпросът отива още по-категорично за принадлежност към нация (в съответствие с двете съставни части на държавата). По такъв начин вътрешните етнически различия в чешката (и съответно словашката) нация не са отбелязани. Единствено през 1967 г. е направено специално проучване за броя на циганите.

След демократичните промени през 1989 г. е организирана дискусия за етническите различия и даване на възможност всеки да изяви етническата си принадлежност свободно в зависимост от развитието на населението в историческите области Чехия, Моравия и Силезия. Затова при преброяването през 1991 г. отново се преминава към въпроса за народността. Предвидена е и възможност за комбинации между народностите. По такъв начин се появяват народностите моравска и силезийска (слежка). За първи път се извяват самостоятелно и ромската (циганската), еврейската (жидовската) и